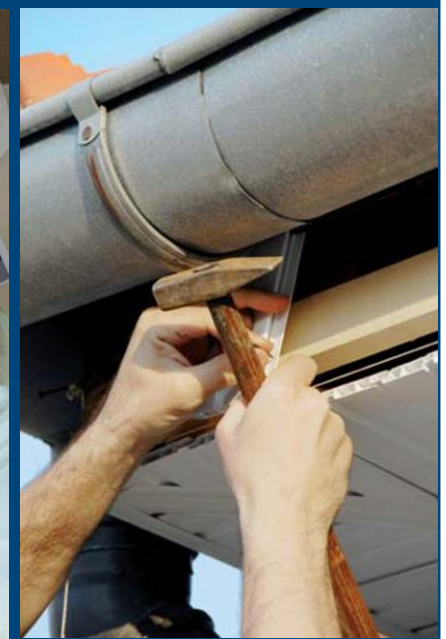

Fællesbetingelser

Team Kommunale Bygninger

Juli 2013

lollandkommune

Lolland Kommune

Fællesbetingelser

Mappe 1 af 1:

Fællesbetingelser juli 2013

1.	Indledning	1
2.	AB92 med fravigelser	2
3.	Sociale klausuler	3
4.	Arbejdsvilkår	4
5.		5
6.		6
7.		7
8.		8
9.		9
10.		10

1 Formål

Lolland Kommune Fællesbetingelser gælder for alle arbejder og leverancer til bygge- og anlægsprojekter som indkøbes og håndteres af team kommunale bygninger når indkøbet oversiger 30.000 ekskl. moms.

Når fællesbetingelserne er gældende vil det fremgå af den skriftlige aftale mellem Lolland Kommune og leverandøren. Dette vil typisk være i form af en udstedt rekvisition, entreprisekontrakt eller anden form for skriftlig aftale mellem parterne.

Fællesbetingelserne juni 2013 er udarbejdet med det formål at ensarte vilkår for samarbejde mellem team kommunale bygninger og leverandører således vilkårene er kendte, og ens fra gang til gang.

2. AB92 med fravigelser

Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed (AB 92) Inklusive Lolland Kommunes fravigelser og uddybninger.

”Almindelige betingelser for arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed”
er udfærdiget efter indstilling af et udvalg, nedsat af Boligministeriet, med repræsentation for:

Boligselskabernes Landsforening
Byggefagenes Kooperative Landssammenslutning
Byggesocietetet
Dansk Industri (tidligere Industrirådet) og Det Danske Handelskammer
Entreprenørforeningen
Håndværksrådet
Praktiserende Arkitekters Råd og Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Amtsrådsforeningen og Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune og Frederiksberg
Kommune
Boligministeriet
Samordningsudvalget vedr. den statslige ejendomsforvaltning (SEF) (tidligere koordinationsudvalget
vedr. statsbyggeri (KVS))
Trafikministeriet
Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed

AB92 fremstår uændret i venstre kolonne, og de af Lolland Kommune team kommunale bygninger
vedtagne præciseringer og afvigelser fremstår i kursiv i højre kolonne, som går forud for
standardteksten.

Indhold

- A. Aftalegrundlaget
- B. Sikkerhedsstillelse og forsikring
- C. Entreprisens udførelse
- D. Bygherrens betalingsforpligtelse
- E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse
- F. Arbejdets aflevering
- G. Mangler ved arbejdet
- H. 1- og 5-års eftersyn
- I. Særligt om ophævelse
- J. Tvister

A. Aftalegrundlaget

Almindelige bestemmelser

§1. Almindelige betingelser finder anvendelse på aftaler om arbejder og leverancer i bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 2. Ved leverancer skal "bygherren" forstås som køberen og "entreprenøren" som sælgeren. Ved underentrepriseforhold skal "bygherren" forstås som hovedentreprenøren og "entreprenøren" som underentreprenøren.

Stk. 3. Fravigelse af betingelserne gælder kun, når det tydeligt og udtrykkeligt angives, på hvilke punkter fravigelse skal ske.

Stk. 4. Medmindre andet er angivet, indbefatter beløbsangivelser ikke merværdiafgift (moms).

Stk. 5. Hvis ikke andet er bestemt, forstås ved arbejdsdage alle mandage til og med fredage, der ikke er heligdage.

Stk. 6. Alle dokumenter affattes på dansk, og alle betegnelser med hensyn til mønt, mål og vægt er danske. Forhandlinger, herunder på byggemøder, skal foregå på dansk. Hvis der tillige udfærdiges dokumenter på et andet sprog, og der er uoverensstemmelse i forhold til den danske tekst, gælder den danske tekst.

Stk. 7. Retsforholdet skal i det hele behandles efter dansk rets regler.

Bygherrens udbud

§2. Ved udbud forstås bygherrens opfordring til at fremkomme med tilbud.

Stk. 2. Der bydes på grundlag af de oplysninger, som indeholdes i udbudsmaterialet. Dette materiale skal være entydigt og således udformet, at der er klarhed over ydelsernes omfang og indhold.

Stk. 3. Udbudsmaterialet skal indeholde en tidsplan.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysning om eventuelle fortidsminder på ejendommen, jf. § 16.

Stk. 5. Det skal i forbindelse med udbudet oplyses, hvorvidt der ønskes sikkerhedsstillelse for tilbagelevering af udbudsmaterialet. Ved tilbagelevering af udbudsmaterialet i hel og ubeskadiget stand inden udløbet af en rimelig frist skal sikkerhedsstillelsen straks frigives, uanset om den pågældende har afgivet tilbud.

Ad § 2

Der søgtes ikke særskilt vederlag for udregning af tilbud.

Ad § 2 stk. 2 tilføjes:

Dersom noget i udbudsmaterialet måtte være uklart for de tilbudsgivende, må disse indenfor spørgefristens udløb indhente nærmere oplysninger herom hos bygherren eller dennes rådgivere. Entreprenøren skal besigtige forholdene på stedet og foretage sine beregninger herudfra. Ekstraydelser, som kan referere til undladelse heraf, vil ikke blive honoreret.

Ad § 5 stk. 5 tilføjes:

Det udlånte udbudsmateriale, skal tilbageleveres i hel og uskadt stand snarest og senest 6 arbejdsdage efter tilbudsafgivelse. Såfremt denne frist ikke overholdes forbeholder bygherren sig ret til at opkræve betaling for udbudsmateriale der ikke er returneret jf. ovenstående frist. Ønsker entreprenøren supplerende udbudsmateriale kan dette trykkes / leveres mod betalning. Digitalt udbudsmateriale skal ikke returneres men er dog fortsat bygherres ejendom.

Stk. 6. Bygherren kan med henblik på en vurdering af de indkomne tilbud i udbudsmaterialet stille krav om tilbudets form og kan herunder forlange, at tilbud udfærdiges med rimelig specifikation af tilbudssummen på dertil leverede tilbudslisters.

Stk. 7. Skal tilbudet eller dele heraf afgives som enhedspriser, skal bygherren angive, hvilken vægt der ved vurderingen af tilbudets samlede størrelse vil blive tilladt de enkelte enhedspriser.

Ad § 2 stk. 7 tilføjes:

Såfremt der ikke i udbudsmaterialet er angivet hvilken vægt, der vil blive tillagt de enkelte enhedspriser for den del af tilbudet, der er afgivet som enhedspriser (variable mængder), vil der ved vurdering af tilbuddets samlede størrelse ikke blive taget hensyn til denne del af tilbudet. Bygherren forbeholder sig dog ret til at kassere tilbud der indeholder unormalt høje enhedspriser.

Såfremt det måtte blive nødvendigt at foretage besparelser, skal entreprenøren være villig til at drøfte sådanne og i den forbindelse fremlægge sine beregninger og deltage konstruktivt med forslag til besparelser.

Entreprenørens tilbud

§3. Når flere i forening giver tilbud, er dette bindende én for alle og alle for én.

Stk. 2. Hvis et arbejde er udbudt således, at der foruden en pris på arbejdet som helhed skal angives priser på dele af arbejdet, kan priserne på de enkelte dele kun betragtes som selvstændigt tilbud, hvis dette udtrykkeligt er foreskrevet i udbudsmaterialet eller tilkendegivet ved tilbudet.

Ad § 3 stk. 2 ændres til:

Bygherren forbeholder sig ret til at betragte de enkelte priser på tilbudslisten som selvstændige tilbud.

Stk. 3. Hvis tilbud foruden en samlet sum skal indeholde enhedspriser, er begge dele bindende for tilbudsgiveren. Enhedspriser kommer til anvendelse ved betalingsregulering på grund af større eller mindre ydelser, end bygherren har angivet i udbudsmaterialet. Ved bedømmelsen af tilbuds indbyrdes rækkefølge gælder alene det samlede tilbud.

Ad § 3 stk. 3, tilføjelse:

Såfremt entreprenøren får arbejdet overdraget, skal entreprenørens eventuelle regnefejl i tilbudslisten korrigeres ved rettelse af priserne i tilbudslistens underposter på en måde, som kan godkendes af bygherren, og således at den rettede tilbudsliste med hovedposter er i overensstemmelse med den samlede tilbudssum.

Stk. 4. Tilbudet omfatter kun ydelser, der er angivet som hørende til entreprisen på tegninger, der er udleveret entreprenøren som grundlag for tilbudsafgivelsen, eller som er nævnt i de afsnit af arbejdsbeskrivelsen, der gælder for den pågældende entreprise.

Stk. 5. Vedståelsesfristen for licitationstilbud er 20 arbejdsdage fra licitationsdagen. Vedståelsesfristen for andre skriftlige tilbud er 20 arbejdsdage fra tilbudets datering.

Ad § 3 stk. 5 ændres til:

De bydende skal vedstå deres tilbud i 60 arbejdsdage.

Stk. 6. Den, hvis tilbud ikke antages, kan forlange sit tilbud samt sine tegninger, beregninger og beskrivelser tilbageleveret.

Stk. 7. Bygherren skal snarest muligt underrette tilbudsgivere, hvis tilbud ikke antages.

Entrepriseaftalen

§4. Aftale om udførelse af en entreprise eller om en leverance træffes ved skriftlig accept af det afgivne tilbud eller ved et særligt dokument. Der skal henvises til de dokumenter, som har dannet grundlag for aftalen.

Stk. 2. Eventuel stempelpligt påhviler bygherren.

Overdragelse af rettigheder og forpligtelser m.v.

§5. Parterne kan overdrage deres rettigheder i henhold til aftalen.

Stk. 2. Overdrager entreprenøren uforfaldne krav i henhold til aftalen, går transporter, der står i forbindelse med arbejdets udførelse, forud for andre transporter.

Stk. 3. Uden den anden parts samtykke kan parterne ikke overføre deres forpligtelser til andre.

Stk. 4. Entreprenøren kan overlade arbejdets udførelse til andre i det omfang, det er sædvanligt eller naturligt, at arbejdet udføres i underentreprise.

Stk. 5. Hvis det må anses for godtgjort, at et krav vedrørende mangler ikke eller kun med stor vanskelighed kan gennemføres mod entreprenøren, er bygherren berettiget til at gøre kravet gældende direkte mod entreprenørens underentreprenører og leverandører, jf. § 10, stk. 4.

Ad § 5, stk. 2:

Entreprenøren må alene give samlet transport på entreprisensummen eller restentreprisensummen inklusive merværdiafgift som uigenkaldelig transport og kun til anerkendt pengeinstitut med betalingsadresse i Danmark.

Transporten skal anmeldes for og noteres af bygherren. For noteringen opkræves et gebyr stort kr. 600,-.

Ad § 5, stk. 4, tilføjelse:

Underentreprenører, der udfører væsentlige dele af arbejdet, kan ikke udskiftes uden bygherrens skriftlige samtykke.

Ad § 5, stk. 5, fravigelse:

Entreprenøren er forpligtiget til løbende i forbindelse med kontraktens indgåelse og senest 14 dage efter, at oplyse navn og adresse på samtlige hans underentreprenører og leverandører.

B. Sikkerhedsstillelse og forsikring

Entreprenørens sikkerhedsstillelse

§6. Medmindre andet fremgår af udbudsmaterialet, skal entreprenøren senest 8 arbejdsdage efter entrepriseaftalens indgåelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine forpligtelser over for bygherren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller sparekassegaranti, kautionforsikring eller på anden, betryggende måde.

Ad § 6, stk. 1, fravigelse/tilføjelser:

Entreprenøren skal stille sikkerhed for arbejder og leverancer ved acceptsum der overstiger 200.000 ekskl. Moms.

Sikkerhedsstillelsen udformes som nedenstående paradigma.

Foreligger sikkerhedsstillelsen ikke på det angivne tidspunkt, kan bygherren – efter at have givet varsel på yderligere 8 arbejdsdage – hæve entrepriseaftalen ved skriftlig meddelelse herom til entreprenøren.

Ved væsentlige tillægsarbejder kan bygherren forlange garantien forhøjet, således at den udgør 15 % af den samlede forhøjede entreprisensum.

Til sikkerhedsdokument skal benyttes det i efterfølgende afsnit anviste.

PARADIGMA for AB 92, § 6 - GARANTI:

Undertegnede pengeinstitut/kautionforsikringselskab bekræfter hermed, at vi til **Lolland Kommune, Kommunale Bygninger, Jernbanegade 7, 4930 Maribo**, holder et beløb til rådighed, stort:

kroner: **Garantibeløb**

skriver: **Garantibeløb i bogstaver.**

der skal tjene til sikkerhed for det af bygherren til entreprenøren (**entreprenørens navn og adresse indsættes**) overdragede arbejde vedrørende udførelse af **x.-entreprise** ved byggesagen: **xxxxx**, alt i henhold til de for nævnte entreprise gældende betingelser, som er anført i entreprisekontrakt/entrepriseaccept af **dato**.

Garantien stiles iht. AB92, § 6 og nedskrives iht. til AB92, § 6, stk. 2 og stk. 4 og garantien ophører jf. stk. 5 og er gældende, indtil der fra bygherren fremsendes skriftlig meddelelse om ophør. Sikkerhedsstillelsen kan først nedskrives efter entreprenørens anmodning og Lolland Kommunes skriftlige accept.

_____, den / 2012 _____, den / 2012

Paradigma slut.

Stk. 2. Indtil aflevering har fundet sted, skal den stillede sikkerhed svare til 15 % af entreprisensummen. Herefter skal sikkerheden svare til 10 % af entreprisensummen.

Stk. 3. For leverancer, som præsteres fuldt færdige i rater, skal sikkerheden svare til 10 % af købesummen.

Stk. 4. Sikkerheden nedskrives, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, til 2 % af entreprisensummen 1 år efter afleveringstidspunktet, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald nedskrives sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

Ad § 6 stk. 2: uddybning:

Sikkerheden nedskrives først når samtlige påberåbte fejl og mangler som er konstateret ved afleveringsforretningen er afhjulpet og når kvalitetssikringsmaterialet er modtaget og godkendt. Det nedskrevne garantibeløb beregnes inkl. alle tillægsarbejder.

Ad § 6 stk. 4: præcisering:

Det nedskrevne garantibeløb beregnes svarende til 2 % af entreprisensummen inkl. alle tillægsarbejder.

Stk. 5. Sikkerheden ophører 5 år efter afleveringstidspunktet, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 1, medmindre bygherren forinden skriftligt har fremsat krav om afhjælpning af mangler. I så fald ophører sikkerheden, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 6. Forholdsmæssig frigivelse af sikkerheden skal ske ved afsnitsvis aflevering, jf. § 28, stk. 4, sidste punktum.

Stk. 7. Hvis bygherren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidig meddeles til entreprenøren og garanten med nøje angivelse af arten og omfanget af den påståede misligholdelse samt størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til bygherren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre entreprenøren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om bygherrens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 7. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle krav, som bygherren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder og tilbagebetaling af for meget udbetalt entreprisesum.

Bygherrens sikkerhedsstillelse

§7. Hvis entreprenøren kræver det, skal bygherren ved private arbejder senest 8 arbejdsdage efter kravets fremsættelse stille sikkerhed for opfyldelse af sine betalingsforpligtelser over for entreprenøren. Sikkerheden stilles i form af betryggende bank- eller sparekassegaranti, kaufionsforsikring eller på anden, betryggende måde.

Stk. 2. Sikkerheden skal svare til 3 måneders gennemsnitsbetaling – dog mindst 10 % af entreprisesummen – udregnet således, at entreprisesummen fordeles ligeligt på det antal måneder, som i aftalen er fastsat for arbejdets udførelse. Entreprenøren kan ved udvidelse af aftalen med ekstraarbejder i henhold til § 14 kræve sikkerheden forøget, hvis vederlaget for samtlige ekstraarbejder – bortset fra de allerede betalte – overstiger det halve af 1 måneds gennemsnitsbetaling ifølge den oprindelige aftale.

Stk. 3. Hvis entreprenøren ønsker udbetaling i henhold til den stillede sikkerhed, skal det skriftligt og samtidigt meddeles til bygherren og garanten med angivelse af størrelsen af det krævede beløb. Dette udbetales til entreprenøren inden 10 arbejdsdage fra meddelelsens fremkomst, medmindre bygherren forinden over for Voldgiftsnævnet har fremsat begæring om beslutning specielt med henblik på, om entreprenørens udbetalingskrav er berettiget. I så fald gælder reglerne i § 46.

Stk. 4. Sikkerheden tjener til fyldestgørelse af alle de krav, som entreprenøren har i anledning af aftaleforholdet, herunder krav vedrørende eventuelle ekstraarbejder.

Ad § 7 ændres til:

Bygherren stiller ikke sikkerhed.

Forsikring

§8. Bygherren tegner og betaler sædvanlig brand- og stormskadeforsikring fra arbejdets påbegyndelse, indtil mangler, der er påvist ved afleveringen, er afhjulpet. På entreprenørens anmodning skal denne og eventuelle underentreprenører medtages som sikrede på forsikringspolice. Forsikringen skal omfatte samtlige entreprenørers arbejde på den bygning eller det anlæg, entrepriseaftalen vedrører. Ved om- eller tilbygning skal forsikringen dække skade på arbejdet samt på den bygning eller det anlæg, der er genstand for om- eller tilbygning.

Stk. 2. Offentlige bygherrer kan kræve sig stillet som selvforsikrer.

Stk. 3. Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have sædvanlig ansvarsforsikring for skader, for hvilke der er ansvar efter dansk rets almindelige regler. Entreprenøren skal på anmodning dokumentere, at forsikringen er i kraft.

Ad § 8 stk. 3:

Entreprenøren og eventuelle underentreprenører skal have tegnet en gældende og sædvanlig ansvarsforsikring omfattende skader for, hvilke der er ansvar efter dansk rets almindelige regler. Denne forsikring skal i hele entrepriseperioden holdes i kraft med dækningssummer på minimum kr. 5 mio. for personskaade og minimum kr. 2 mio. for tingskaade. Entreprenøren skal på anmodning dokumentere, at forsikringen er i kraft. Dette skal ske ved fremsendelse af en bekræftelse fra forsikringselskab forinden entreprisens start.

C. Entreprensens udførelse

Arbejdsplan og afsætning

§9. Entreprenøren skal snarest muligt i samarbejde med bygherren udarbejde en arbejdsplan.

Ad § 9 tilføjes:

Med baggrund i AB92, § 9, skal der gøres opmærksom på, at arbejdsplanen ikke må forveksles med tidsplanen. Arbejdsplanen er den enkelte entreprenørs redegørelse for, hvordan de enkelte aktiviteter tilrettelægges og gennemføres inden for aktivitetens tidsramme, alt ifølge tidsplanen.

Stk. 2. Bygherren lader foretage afsætninger af de bestemmende hovedlinjer og højder (koter), medens al øvrig afsætning foretages af entreprenøren.

Ad § 9 stk. 2 ændres til:

Bygherren lader foretage opsætning af 4 hjørner for hver bygning og et fikspunkt (hovedafsætning), medens al øvrig afsætning foretages af entreprenøren. Entreprenøren er ansvarlig for egne afsætninger, uanset om disse er foretaget i samråd med tilsynet.

Entreprenørens ydelse

§ 10. Arbejdet skal udføres i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15. Materialer skal – for så vidt disses beskaffenhed ikke er anført – være af sædvanlig god kvalitet.

Ad § 10 tilføjes:

Entreprenøren er pligtig til at rette sig efter tilsynets ordre om arbejdets tilrettelæggelse og ordenens opretholdelse på byggepladsen.

Alle udgravninger holdes under udførelse af arbejdet tørre og afskærmede af den entreprenør, hvorunder arbejdet henhører.

Den enkelte entreprenør har pligt til at oplyse om nødvendige udsparringer, faststøbninger m.v. over for anden entreprenør.

Entreprenøren har det fulde ansvar for diverse leverandør-tegninger og produktionstegninger, også selv om disse har været fremsendt til gennemsyn hos de projekterende.

Stk. 2. Entreprenøren skal levere alle materialer og præstere alle fornødne biydelsers til arbejdets færdiggørelse.

Stk. 3. Materialer og andre leverancer, som er bestemt til indføjelse i arbejdet, skal leveres af entreprenøren uden ejendomsforbehold. Når de pågældende genstande er leveret på byggepladsen, tilhører de bygherren.

Stk. 4. Materialer og andre leverancer til arbejdet skal være leveret med 5 års leverandøransvar for mangler ved leverancen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 2. Ansvarsperioden regnes fra afleveringen af arbejdet og begrænses således, at leverandørens ansvar ophører senest 6 år efter levering til lager eller videresalg. Leverandøren skal endvidere have anerkendt, dels at mangelskrav under de i § 5, stk. 5, nævnte omstændigheder skal kunne gøres gældende direkte mod leverandøren, dels at tvister vedrørende mangler ved en leverance kan behandles ved Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed.

Stk. 5. Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i stk. 4, hvis dette vil medføre betydelig merudgift for ham eller væsentlig forsinkelse af arbejdet, eller det ved mindre omfattende leverancer vil være besværligt at kontrollere overholdelsen af bestemmelsen. Bygherren skal ved væsentlige leverancer have meddelelse om undladelsen.

Projektgennemgang, dokumentation og prøver

§11. Bygherren kan i udbudsmaterialet bestemme, at entreprenøren skal deltage i projektgennemgang. Der kan endvidere fastsættes bestemmelser om arten og omfanget af prøver og om den dokumentation for arbejdets udførelse, for udførte anlæg, for anvendte materialers oprindelse og egenskaber og for udførte prøver, som entreprenøren skal afgive. Bestemmelser herom kan indgå i en udbudskontrolplan. Deltagelse i projektgennemgangen samt tilvejebringelse af dokumentationen og prøverne er et led i entreprenørens ydelse.

Stk. 2. Bygherren kan under arbejdets udførelse og ved afleveringen forlange yderligere prøver. Også i sådanne tilfælde skal entreprenøren stille fornødent mandskab til disposition ved prøvernes udtagning og undersøgelse. Hvis de yderligere prøver viser kontraktmæssig ydelse, skal bygherren betale herfor som ekstraarbejde. I modsat fald skal entreprenøren betale bygherrens udgifter.

Stk. 3. Entreprenøren skal give bygherren og dennes tilsyn adgang til de arbejdspladser og produktionssteder, hvor arbejdet udføres. Bygherren kan endvidere kræve de oplysninger, der er nødvendige til at bedømme ydelsen.

Stk. 4. Bygherren og dennes tilsyn kan under arbejdets gang kassere ikke kontraktmæssige arbejder eller materialer. Denne kassation skal ske så hurtigt som muligt.

Stk. 5. Entreprenøren skal løbende foretage oprydning og rømning og skal omgående fjerne kasserede materialer fra byggepladsen.

Arbejdets forringelse m.v. Vedligeholdelse

§12. Forringes, ødelægges eller bortkommer arbejdet eller dele af dette inden afleveringen, skal entreprenøren for egen regning sørge for kontraktmæssig ydelse, medmindre forholdet kan henføres til bygherren. Hvis bygherren leverer materialer til entreprenørens arbejde, gælder det samme vedrørende disse i tiden fra entreprenørens modtagelse heraf og indtil arbejdets aflevering.

Stk. 2. Skader, som entreprenører forvolder på hinandens arbejde, materialer og materiel, er bygherren uvedkommende.

Stk. 3. Entreprenøren skal vedligeholde det udførte arbejde indtil afleveringen.

Stk. 4. For arbejder eller dele af disse, der tages i brug før afleveringen, gælder reglerne i stk. 1-3 indtil ibrugtagningen.

Ad § 11 tilføjes:

Entreprenøren skal deltage i projektgennemgang, som afholdes ved opstart af byggesagen. På dette møde gennemgås endvidere kvalitetssikringsforanstaltninger. Der skal redegøres for afvigelse, hvor der påtænkes anvendt andet end "som"-produkter (se præciseringer i § 2). Entreprenøren skal således sørge for at indgå aftaler med underentreprenører alt i henhold til reglerne, hvilket omfatter, at de enkelte leverandører indgår i den 5-årige ansvarsperiode.

Entreprenøren forpligter sig i øvrigt til at administrere byggesagen under henvisning til reglerne vedrørende kvalitetssikring og her gøre brug af tilgængelige faglige anvisninger.

Modtage- og proceskontrolskemaer skal fremsendes i kopi én gang pr. måned sammen med acontobegæring.

Ad § 11, stk. 4, tilføjelse:

Alle udgifter i forbindelse med kassation er bygherren uvedkommende, ligesom kassation ikke berettiger til tidsfristforlængelse.

Ad § 12 tilføjes:

Ved modtagelsen af materialer leveret af bygherren har entreprenøren pligt til straks at påtale, hvis materialerne er behæftede med synlige fejl og mangler. Ansvar for ikke påtalte synlige fejl eller mangler overgår herefter til entreprenøren.

Forhold til myndigheder

§13. Bygherren sørger for nødvendig godkendelse af projektet og afholder udgifterne herved.

Stk. 2. Entreprenøren sørger for anmeldelser, ansøger om tilladelser, rekvirerer syn og fremskaffer attester, der vedrører selve arbejdets udførelse, og afholder udgiften herved.

Ændringer i arbejdet

§14. Bygherren kan forlange ændringer i arbejdets art og omfang, når ændringen har naturlig sammenhæng med de aftalte ydelser. Entreprenøren har ret til at udføre sådanne ændringer, medmindre bygherren påviser særlige forhold, der begrundes, at bygherren lader andre udføre arbejdet.

Stk. 2. Bygherrens krav om ændring skal fremsættes skriftligt. Det samme gælder parternes eventuelle krav om forandringer i aftalen med hensyn til pris, tid og sikkerhed som følge af ændringen. Der træffes snarest skriftlig tillægsaftale om ændringen. Forhandlinger herom må ikke medføre forsinkelse af arbejdets udførelse.

Stk. 3. Vedrører ændringerne arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, reguleres den aftalte entreprisensum i overensstemmelse hermed, medmindre der træffes anden aftale, jf. stk. 2. Regulering efter enhedspriser skal dog kun ske inden for +/- 15 % af entreprisensummen og inden for +/- 100 % af de enkelte poster i tilbudslisten.

Stk. 4. Ud over tilfældene nævnt i stk. 3 udføres ændringsarbejde som regningsarbejde, medmindre andet er aftalt.

Stk. 5. Ved formindskelse af arbejdets omfang skal entreprenøren godskrive bygherren de udgifter, som spares eller burde have været sparet. Vedrører formindskelsen arbejder, hvorom der gælder enhedspriser, jf. stk. 3, skal dette dog kun ske i det omfang, mindrearbejdet medfører, at entreprisensummen formindskes med mere end 15 %.

Ad § 14 Stk. 2 tilføjes:

Ændringsarbejder skal, med mindre andet udtrykkeligt aftales med bygherren eller dennes tilsyn, udføres på samme vilkår og færdiggøres inden for samme tidsterminer, som er gældende for entreprisen i øvrigt. Intet ekstraarbejde eller fradragsarbejde må igangsættes uden forudgående skriftlig aftale, hvor ydelse er fastlagt og prissat.

Såfremt entreprenøren igangsætter/udfører ekstra- eller fradragsarbejder uden forudgående godkendelse af pris på arbejdet vil der ikke blive ydet betaling herfor.

Krav om ekstraarbejde skal rejses i så god tid, at bygherren har mulighed for at tage stilling til kravet. Kan der ikke opnås enighed herom, har bygherren ret til at lade arbejdet udføres af en anden entreprenør. Entreprenøren er ansvarlig for, at der ikke opstår forsinkelser grundet manglende aftale om ekstraarbejder.

Ad § stk. 4 ændres til:

Ændringsarbejder skal aftales forudgående og skriftligt på aftalesedler. Ændringsarbejder, der udføres uden forudgående skriftlig aftale, honoreres ikke. Aftalesedlerne udfyldes med beløb / konsekvens.

Stk. 6, nyt punkt:

Ingen mer- eller mindreydelse må påbegyndes eller effektueres, uden at skriftlig accept fra bygherren foreligger i form af aftaleseddel med aftalt pris, tidsmæssig konsekvens samt øvrige forhold.

En skriftlig accept kan eventuelt foreligge som en bekræftelse på, at arbejdet skal udføres med et forbehold om, at bygherren ikke mener at skulle helt eller delvist honorere kravet.

Entreprenøren er forpligtet til – uden unødigt ophold – at udføre det merarbejde, bygherren ønsker udført, selv om der ikke kan opnås enighed om prisen for arbejdet, eller hvem pligten til at betale påhviler eller om kravet på og omfanget af en eventuel fristforlængelse.

Uklarheder, hindringer eller lignende forhold

§15. Entreprenøren skal indhente bygherrens afgørelse, hvis aftalen og dennes grundlag ikke yder tilstrækkelig vejledning til udførelse af arbejdet.

Ad § 15, stk. 1, tilføjelse:

Såfremt der konstateres uoverensstemmelse i mellem arbejdsbeskrivelsen og tilhørende tegningsæt, skal største ydelse eller mængde leveres uden regulering af entreprisens summen.

Stk. 2. Finder entreprenøren, at arbejdet ikke kan udføres i overensstemmelse med den indgåede aftale, skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren og følge dennes anvisninger.

Stk. 3. Entreprenøren skal snarest muligt underrette bygherren, hvis der opstår forhold, som hindrer eller vanskeliggør arbejdet eller gør det nærliggende, at bygherren påføres ulempe eller tab, herunder pådrager sig ansvar over for tredjemand. Hvis der ikke er tid til at indhente bygherrens anvisninger, skal entreprenøren – mod fornøden forlængelse af tidsfrister og mod betaling herfor – bedst muligt træffe foranstaltninger for at undgå, at bygherren lider tab.

Stk. 4. Udbudsmaterialet skal indeholde oplysninger om foretagne undersøgelser vedrørende grundvands- og jordbundsforhold, forurening eller andre hindringer. I det omfang, udbudsmaterialet ikke indeholder fyldestgørende oplysninger om hindringerne, skal foranstaltningerne herimod og ulemperne herved betales som ekstraarbejder.

Stk. 5. Hvis der trods gennemførelse af sådanne forundersøgelser, der er rimelige eller sædvanlige under hensyntagen til grundens karakter, beliggenhed og tidligere anvendelse, viser sig uforudsete forhold, som medfører offentlige påbud eller forbud, der hindrer arbejdets videreførelse eller gør denne urimelig byrdefuld for bygherren, kan denne afbestille entreprisen mod godtgørelse til entreprenøren. Godtgørelsen omfatter ikke entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at fuldføre arbejdet, men alene det øvrige tab, entreprenøren lider.

Fortidsminder

§16. Entreprenøren skal drage omsorg for, at jordfaste fortidsminder ikke beskadiges, ændres eller flyttes.

Stk. 2. Entreprenøren skal straks anmelde fund af fortidsminder til rigsantikvaren og bygherren, og arbejdet skal standses i det omfang, det berører fortidsmindet.

Stk. 3. Entreprenøren skal sørge for, at genstande, der findes under arbejdet, afleveres til bygherren.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder også ved fund af vrage og faste fortidsminder på havbunden.

Bygherrens tilsyn

§17. Ved bygherrens tilsyn forstås dennes byggeledelse, fagtilsyn eller andre tilsynsførende, særligt udpeget af bygherren.

Stk. 2. Bygherren eller dennes tilsyn skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

Stk. 3. Bygherrens tilsyn repræsenterer bygherren over for entreprenøren med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse. Tilsynet kan give og modtage meddelelser vedrørende arbejdet, godkende eller kassere materialer eller arbejder samt give anvisninger med hensyn til tilrettelæggelsen af de forskellige entreprenørens arbejde i deres indbyrdes forhold.

Stk. 4. Tilsyn fra bygherrens side fritager ikke entreprenøren for selv at føre kontrol

Ad § 17 stk. 2 tilføjes:

De inspektioner, der foretages, har alene det formål stikprøvevis at kontrollere leverancen og indebærer ikke nogen form for produktionsledelse og dermed forbunden overtagelse af risici eller ansvar, der alene påhviler entreprenøren, jf. stk. 4.

Såfremt bygherren til konstatering af en fejlagtig udførelse har haft udgifter til ekstra bistand, honoreres disse af den entreprenør, der har været årsag til fejlen.

Ad § 17 stk. 3 tilføjes:

Kasserer tilsynet et arbejde, skal det omgående erstattes med andet af konditionsmæssig beskaffenhed. Arbejdet må i tilfælde af uenighed ikke standses.

Ad § 17 Stk. 4 tilføjes:

Bygherrens tilsyn vil ikke være til stede på byggepladsen hele tiden, hvorfor tilsynet kun vil udøve kontrol i form af stikprøver. Entreprenøren bærer således det fulde ansvar for, at arbejdet udføres konditionsmæssigt og herved det fulde ansvar for såvel synlige som skjulte arbejders udførelse og kvalitet. Hvis tilsynet ikke straks opdager en eventuel fejl, kan entreprenøren ikke af denne grund frasige sig ansvaret.

Entreprenørens arbejdsledelse

§18. Entreprenøren skal lede arbejdet personligt eller ved en stedfortræder som repræsentant over for bygherren og tilsynet med hensyn til arbejdets tilrettelæggelse og udførelse.

Stk. 2. Entreprenøren eller dennes stedfortræder skal være til stede på arbejdspladsen eller skal kunne tilkaldes.

Ad § 18 stk. 2 tilføjes:

Entreprenøren eller dennes tilsynsførende på byggepladsen skal være fuldt kvalificeret til at lede det pågældende arbejde samt på entreprenørens vegne at kunne træffe aftaler af teknisk og økonomisk art med bindende virkning for entreprenøren.

Byggemøder

§19. Bygherren eller tilsynet indkalder til byggemøder og udarbejder mødereferater, der snarest muligt sendes til de entreprenører, bygherren har kontraheret med.

Stk. 2. Entreprenøren skal selv eller ved sin stedfortræder deltage i byggemøderne.

Ad § 19, stk. 1, tilføjelse:

Gør entreprenøren ikke senest ved efterfølgende byggemøde skriftlig indsigelse mod det i referatet anførte, betragtes referatet som godkendt og bindende.

Ad § 19 stk. 2 ændres til:

Der forventes afholdt ugentlige byggemøder på byggepladsen. Entreprenøren har pligt til at deltage i møderne. Disse afholdes for at registrere projektvalg, tidsforløb og indgåede aftaler m.v. Referater udføres af bygherren.

Stk. 3. På hvert byggemøde opgøres med angivelse af årsag det antal arbejdsdage – spild dage – hvor arbejdet helt eller delvist har ligget stille.

Ad § 19 stk. 3 tilføjes:

Arbejdets stadi i forhold til tidsplanen vil løbende blive registreret af tilsynet og summarisk rapport udsendt i forbindelse med byggemødereferatet.

Samvirke med andre entreprenører

§20. Entreprenøren skal samvirke med andre entreprenører på byggepladsen og i tide forhandle med tilsynet, således at fejl og forsinkelser ved manglende samvirke mellem entreprenørerne undgås.

Ad § 20 tilføjes:

Entreprenøren skal tage hensyn til andres arbejde for at undgå uproduktivt reparationsarbejde.

*Tilkaldelse af bygherren og entreprenøren
Parternes ophold i udlandet*

§21. Bygherren og entreprenøren skal over for hinanden angive, hvortil henvendelse kan ske, og hvorfra bygherren og dennes tilsyn, henholdsvis entreprenøren eller dennes stedfortræder, skal kunne tilkaldes.

Stk. 2. Hvis bygherren eller entreprenøren er bosat i udlandet eller bosætter sig der efter aftalens indgåelse, skal den pågældende part opgive en person med bopæl eller hjemsted her i landet, der kan foretage økonomisk bindende dispositioner på partens vegne, mod hvem søgsmål kan rettes på partens vegne, og med hvem alle forhandlinger på den pågældende parts vegne kan føres med bindende virkning.

D. Bygherrens betalingsforpligtelse

Betaling

§22. Efter skriftlig anmodning til bygherren har entreprenøren én gang hver måned ret til betaling for udført arbejde m.v. Bygherren skal senest 15 arbejdsdage fra modtagelse af anmodningen, jf. stk. 11, betale det beløb, der på byggepladsen er ydet kontraktmæssige arbejder og materialer for.

Ad § 22, stk. 1, tilføjelse:

Efter skriftlig anmodning til bygherren eller dennes rådgiver har entreprenøren én gang hver måned ret til betaling for udført arbejde, jf. AB92 § 22, stk. 1. Faktura skal påføres tydelig sags navn, navn på sagsbehandler hos Lolland Kommune samt rekvisitions nr.

Entreprenøren fremsender stadeopgørelse ultimo den måned som ønskes faktureret til bygherren eller dennes rådgivers for godkendelse. Efter godkendelse af stadeopgørelse fremsendes faktura iht. den godkendte stadeopgørelse til Lolland Kommune, med kopi til dennes eventuelle rådgiver. Rådgiveren skal foretage attestering af den fremsendte regning forinden den frigives til betaling.

Fra det tidspunkt hvor bygherren registrere entreprenørens faktura modtaget til betalig foretages går der 15 arbejdsdage.

Acontobegæringer vil dog ikke blive honoreret, før kontrolplaner til kvalitetssikring er returneret og godkendt af bygherren eller dennes tilsyn.

Værdien af kvalitetssikringsmaterialet samt vedligeholdelsesplanen har parterne aftalt til hver for sig at udgøre 10 % af entreprisensummen, hvor et beløb svarende hertil kan tilbageholdes, indtil kvalitetssikrings- og/eller vedligeholdelsesmaterialet er godkendt af bygherren.

Fakturaer skal fremsendes som e-faktura.

Såfremt fakturaen fremsendes via et indscanningsbureau, skal entreprenøren være opmærksom på at, fra fakturaen sendes til indscanning hos bureauet og til Lolland Kommune modtager fakturaen kan der gå længere tid. Bygherrens betalingsforpligtelser starter når fakturaen er modtaget elektronisk hos bygherren.

Eventuel påtale fra entreprenørens side ifm. manglende betaling skal foretages skriftlig til bygherren og dennes tilsyn vedlagt dokumentation for dato for levering af elektronisk faktura til bygherren.

Stk. 2. Entreprenøren kan – efter samme regler som anført i stk. 1 – tillige kræve betaling for materialer m.v., som er købt af entreprenøren og ikke er leveret på byggepladsen. Hvis bygherren kræver det, skal entreprenøren stille sikkerhed for kontraktmæssig levering, jf. § 6. Sikkerhedsstillelsens størrelse skal svare til den krævede betaling – inklusive moms – for de ikke-leverede materialer.

Ad § 22, stk. 2 og stk. 3, fravigelse:

Entreprenørerne kan ikke påregne betaling for forarbejdede eller uforarbejdede materialer m.v. som ikke er leveret, forsvarligt tyverisikret og forsvarligt opbevaret på byggepladsen.

Bygherren vil forlange sikkerhedsstillelse såfremt betalingen finder sted, og entreprenøren forpligtiger sig til samtidig på betryggende måde at udskille de omhandlende leverancer m.v., således at disse tydeligt fremstår som bygherrens ejendom.

Stk. 3. Betaling for materialer m.v. mere end 20 arbejdsdage før deres anvendelse på byggepladsen kan alene kræves, hvis der er oplyst herom i tilbudet.

Stk. 4. I stedet for betaling efter stk. 1 kan det aftales, at betaling skal ske efter en betalingsplan. Betalingsplanen følger tidsplanen og fastsætter, til hvilke tidspunkter entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betalingsplanen kan i stedet angive, ved hvilke stadier og med hvilke beløb entreprisesummen eller dele deraf skal udbetales. Betaling skal finde sted til de aftalte tidspunkter m.v., forudsat at det arbejde, betalingen angår, er præsteret.

Stk. 5. Hvis der ved et ekstraarbejde ikke træffes aftale om tidspunktet for betaling, kan betaling kræves efter reglen i stk. 1.

Stk. 6. Hvis aftalen bestemmer, at entreprisesummen skal reguleres som følge af ændringer i indeks, overenskomst-mæssige arbejds-lønninger, materialepriser m.v., finder reguleringen sted i forbindelse med betalingen for de dele af arbejdet, der berøres af ændringen. Reguleringen sker på grundlag af entreprenørens dokumenterede opgørelse.

Stk. 7. Efter afleveringen fremsender entreprenøren en endelig og fuldstændig opgørelse, herunder over tilgodehavender for alle ekstraarbejder. Efter at bygherren har modtaget denne slutopgørelse, kan entreprenøren ikke fremkomme med yderligere krav – bortset fra sådanne, der er taget specificeret forbehold om i slutopgørelsen.

Stk. 8. Ved byggearbejder, herunder også grundmodningsarbejder, skal slutopgørelsen fremsendes til bygherren senest 25 arbejdsdage efter afleveringen – for hovedentrepriser dog senest 35 arbejdsdage efter afleveringen. Ved anlægsarbejder – bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 – er fristen for fremsendelse af slutopgørelse 60 arbejdsdage.

Stk. 9. Hvis slutopgørelsen ikke er kommet frem til bygherren inden udløbet af tidsrummet nævnt i stk. 8, kan denne skriftligt kræve opgørelsen fremsendt inden 10 arbejdsdage. Fremsendes opgørelsen herefter ikke til bygherren inden udløbet af denne frist, fortaber entreprenøren krav på vederlag for ekstraarbejder, der udføres som regningsarbejder, samt for løn- og prisstigninger.

Stk. 10. Entreprenørens slutopgørelse skal betales senest 15 arbejdsdage fra modtagelsen.

Stk. 11. Entreprenørens tilgodehavende forrentes fra forfaldsdagen med rentelovens rentesats. Fristen i stk. 1 er løbedage.

Ad. § 22, stk. 6, tilføjelse:

Prisen er fast for den del af arbejdet, der udføres inden 12 måneder regnet fra entreprisens opstartsdato jf. tidsplanen.

Såfremt byggeperioden overskrider 12 måneders dagen, reguleres entreprisesummen iht. Bygge- og Boligstyrelsens cirkulære nr. 174 af 10. oktober 1991. Bygherren forbeholder sig ret til godtgørelse fra entreprenøren jfr. § 8 stk. 4 i Bygge- og Boligstyrelsens cirkulære nr. 174 af 10. oktober 1991.

Ad § 22 stk. 8 ændres til:

Senest 15 dage efter, aflevering er sket, skal entreprenøren fremsende slutopgørelse inkl. opgørelse over alle godkendte ekstraarbejder til bygherren. Såfremt slutopgørelse ikke er modtaget inde for denne frist, vil yderligere krav ikke blive honoreret.

Ad. § 22, stk. 9, ændres til:

Hvis slutopgørelsen ikke er kommet frem til bygherren inden udløbet af tidsrummet nævnt i stk. 8, fortaber entreprenøren krav på vederlag for ekstraarbejder, der udføres som regningsarbejder, samt for løn- og prisstigninger.

Ad. § 22, stk. 10, fravigelse:

Entreprenørens slutopgørelse skal betales senest 40 arbejdsdage fra afleveringen, dog senest 15 arbejdsdage efter opgørelsens modtagelse, såfremt bygherren har måttet afgive skriftligt påkrav efter § 22, stk. 9.

Ad § 22, stk. 11:

Bygherrens eventuelle tilgodehavende hos entreprenøren forrentes efter samme regler

Stk. 12. Finder bygherren, at et krævet beløb ikke er forfaldent, skal han straks give entreprenøren skriftlig meddelelse herom.

Stk. 13. I tilfælde af uenighed om en opgørelse skal bygherren betale tilgodehavender, som parterne er enige om.

Stk. 14. Hvis der mellem parterne er uenighed om bygherrens adgang til at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i entreprenørens betalingskrav, finder reglerne i § 46 anvendelse, hvis en part begærer det.

Stk. 15. Hvis det er nødvendigt for at forhindre arbejdets standsning, kan bygherren for entreprenørens regning udbetale arbejds løn, som entreprenørens ansatte har til gode.

Ad. § 22, stk. 12, fravigelse:

Uden særskilt meddelelse herom har bygherren ret til at tilbageholde beløb jf. værdien aftalt Ad § 22 stk. 1 såfremt entreprenøren ikke ved afleveringen har afleveret og opfyldt de i projektet angivne krav til kvalitetssikring og drift og vedligeholdelsesmateriale og afleveret den samlede dokumentation herfor.

Ad. § 22, stk. 15, fravigelse:

Bestemmelsen gælder tillige for ansatte hos entreprenørens underentreprenører, leverandører eller disses underentreprenører.

Entreprenørens ret til at standse arbejdet

§23. Hvis bygherren ikke har betalt forfaldne beløb ved betalingsfristens udløb, kan entreprenøren efter skriftligt varsel på 5 arbejdsdage standse arbejdet.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere straks standse arbejdet ved bygherrens konkurs eller betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandlinger om tvangsakkord, eller bygherrens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at denne må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Det er dog en betingelse, at bygherren ikke har stillet – eller på entreprenørens opfordring ikke straks stiller – betryggende sikkerhed for opfyldelsen af den resterende del af aftalen.

§23 stk. 1 ændres til:

Uoverensstemmelser vedrørende betalingen giver ikke entreprenøren ret til at standse arbejdet.

E. Tidsfristforlængelse og forsinkelse

Entreprenørens ret til tidsfristforlængelse

§24. Entreprenøren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af:

1) ændringer i arbejdets art og omfang, som kræves af bygherren, jf. § 14,
2) bygherrens forhold eller anden entreprenørs forsinkelse,

3) forhold, der opstår uden entreprenørens skyld, og over hvilke entreprenøren ikke er herre, f.eks. krig, usædvanlige naturbegivenheder, brand, strejker, lock-out eller hærværk,

4) nedbør, lav temperatur, stærk vind eller andet vejrlig, som forhindrer eller forsinker arbejdet, når sådant vejrlig forekommer i væsentligt større omfang, end det er sædvanligt for den pågældende årstid og egn, eller

5) offentlige påbud eller forbud, som ikke skyldes entreprenørens egne forhold.

Stk. 2. Entreprenøren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser entreprenøren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal bygherren snarest muligt underrettes skriftligt. Entreprenøren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Entreprenørens hæftelse ved forsinkelse

§25. Forsinkelse, som ikke giver entreprenøren ret til tidsfristforlængelse, er ansvarspådragende.

§24 tilføjes:

Entreprenøren skal straks ved indgåelse af aftale om ændring/forandring af arbejdet gøre krav på tidsfristforlængelse. I modsat fald bortfalder retten til tidsfristforlængelse. Den aftalte tidsfristsforlængelse skal fremgå af gældende aftaleseddel for det pågældende arbejde.

Stk. 2 tilføjes:

Entreprenøren skal særligt sikre sig, at materialer til entreprisens gennemførelse kan leveres så betids, at materialemangel ikke giver anledning til forsinkelse af eget eller andre entreprenørers arbejde.

Ad. § 24, stk. 1, nr. 4 - tilføjelse:

Spilddage registreres på byggepladsen, indføres i byggemødereferaterne og opgøres ved hvert byggemøde.

Regler for usædvanligt vejrlig kan kun finde anvendelse ved udendørs arbejde, som er tidskritisk.

Nærværende bestemmelser udelukker ikke eventuel tidsfristforlængelse for indendørs arbejde.

Ved aktiviteter i tidsplanen, som er afhængige af vejrlig, er der indregnet spilddage som anført i nedenstående skema:

Måned: J F M A M J J A S O N D

Vejrligsdage: 3 3 2 1 1 1 0 2 2 2 3 3

Kriterierne for spilddage er:

Vind: Vindstyrke større eller lig med 11 – 13 m/sek.

Måletidspunkt kl. 08.00 og 14.00

Nedbør: Større end eller lig med 10 mm regn eller sne.

Temperatur: Lavere temperatur end – 6 °C, måletidspunkt kl. 08.00

Stk. 2. Hvis der er fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, kan erstatningskrav for forsinkelse ikke rejses herudover.

Ad § 25 Stk. 2 tilføjes:

For overskridelse af en sanktionsbærende termin ifølge hovedtidsplanen ud over en godkendt tidsfristforlængelse ifalder der entreprenøren en dagbod på 2 % af entreprisensummen inkl. moms for hver arbejdsdag, entreprisens færdiggørelse bliver forsinket. Dagbodens størrelse er dog mindst kr. 3.000,00 pr. arbejdsdag. Også overskridelse af mellemtidsfrister udløser dagbod.

Stk. 3. Er der ikke fastsat dagbod eller andre særlige sanktionsbestemmelser, opgøres bygherrens tab efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Bygherrens ret til tidsfristforlængelse

§26. Bygherren har ret til forlængelse af tidsfrister ved forsinkelse af arbejdet, der er en følge af, at bygherren eller anden entreprenør udsættes for forholdene nævnt i § 24, stk. 1, nr. 3, 4 eller 5. Bygherren har samme ret ved ændringer som nævnt i § 24, stk. 1, nr. 1.

Stk. 2. Bygherren skal dog søge forsinkelsen undgået eller begrænset ved sådanne dispositioner, som med rimelighed kan kræves.

Stk. 3. Anser bygherren sig berettiget til forlængelse af en frist, skal entreprenøren snarest muligt underrettes skriftligt. Bygherren skal på forlangende godtgøre, at den indtrådte forsinkelse skyldes det påberåbte forhold.

Bygherrens hæftelse ved forsinkelse

§27. Entreprenøren har ret til erstatning for det lidte tab, hvis forsinkelsen skyldes

Ad § 27, stk. 1 og 2 - tilføjelse:

Entreprenøren skal dog omgående skriftligt fremsætte sit erstatnings- eller godtgørelseskrav over for byggeledelsen eller skal kræves indført i byggemødereferat straks, når forsinkelsen har kunnet konstateres, for at have nogen gyldighed.

- 1) bygherrens forhold, jf. § 24, stk. 1, nr. 2, og denne har udvist fejl eller forsømmelse, eller
- 2) anden entreprenørs ansvarspådragende forsinkelse, jf. § 25, stk. 1, eller anden aftaleparts ansvarspådragende forsinkelse.

Stk. 2. Entreprenøren har ret til godtgørelse, hvis årsagen til forsinkelsen kan henføres til

- 1) § 24, stk. 1, nr. 1 og nr. 5, eller
 - 2) § 24, stk. 1, nr. 2, uden at være omfattet af nærværende bestemmelses stk. 1 eller stk. 3.
- Godtgørelsen udgør det tab, entreprenøren har lidt, dog uden entreprenørens mistede fortjeneste ved ikke at kunne udføre andre arbejder i forsinkelsesperioden eller lignende videregående tab.

Stk. 3. Kan forsinkelsens årsag henføres til § 24, stk. 1, nr. 3 eller nr. 4, har entreprenøren hverken ret til erstatning eller til godtgørelse.

F. Arbejdets aflevering

Afleveringsforretningen

§28. Umiddelbart inden arbejdets færdiggørelse skal entreprenøren give bygherren skriftlig meddelelse om tidspunktet herfor (færdigmelding). Bygherren indkalder derefter entreprenøren til en afleveringsforretning, der skal finde sted senest 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt, jf. dog stk. 4.

Stk. 2. Arbejdet anses for afleveret til bygherren, når afleveringsforretning har fundet sted, medmindre der ved denne er påvist væsentlige mangler. Er dette tilfældet, afholdes ny afleveringsforretning, når entreprenøren har givet bygherren skriftlig meddelelse om, at manglerne er afhjulpet, jf. stk. 1.

Stk. 3. Indkalder bygherren ikke som anført i stk. 1 til afleveringsforretning, anses arbejdet for afleveret 10 arbejdsdage efter det angivne tidspunkt for færdiggørelse. Tilsvarende gælder for ny afleveringsforretning som nævnt i stk. 2, 2. punktum.

Stk. 4. Omfatter arbejdet flere entrepriser, skal samtlige entrepriser være færdiggjort, før bygherren skal indkalde til afleveringsforretning. Det kan dog være aftalt eller fremgå af omstændighederne, at entrepriser eller dele af disse skal afleveres på forskellige tidspunkter, eller at byggeafsnit afleveres hver for sig.

Stk. 5. Ved anlægsarbejder – bortset fra dem, der er nævnt i § 36, stk. 1 – afleveres de enkelte entrepriser særskilt, medmindre andet er aftalt eller fremgår af omstændighederne.

Afleveringsprotokol

§29. Ved afleveringsforretningen udfærdiges et dokument (afleveringsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger. Parternes stillingtagen til, om arbejdet er afleveret, skal fremgå af dokumentet.

Stk. 2. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Ad. § 28, stk. 1 - tilføjelse:

Aflevering pågår for det samlede projekt, når samtlige entreprenørers arbejde er udført.

Ad. § 28, stk. 2 - tilføjelse:

Som væsentlige mangler anses bl.a. mangler, som forhindrer eller vanskeliggør ibrugtagning.

Arbejdet anses for afleveret til bygherren, når afleveringsforretningen har fundet sted, og når samtlige arbejder er færdiggjort, og

- når ejendommen er ryddet og finrengjort, indflytningsklar med alle funktioner funktionsduelige,
- når bygherren har fået overgivet alle nødvendige eller hensigtsmæssige drifts- og vedligeholdelsesvejledninger m.v.

- når entreprenøren godtgør, at samtlige nødvendige attester, godkendelser og tilladelser, der kræves for bygningens drift, er eller vil blive udstedt, og

- når bygherren har modtaget behørigt kvalitetssikringsmateriale.

Også et stort antal i sig selv ubetydelige mangler anses for at være en væsentlig mangel.

Senest én måned før aflevering skal bygherren modtage et samlet revideret projekt i overensstemmelse med det leverede, herunder garantibeviser etc.

Stk. 3. Hvis en part ikke er repræsenteret ved afleveringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om afleveringsforretningens gennemførelse og om indholdet af afleveringsprotokollen.

G. Mangler ved arbejdet

Mangelsbegrebet

§30. Er arbejdet ikke udført i overensstemmelse med aftalen, fagmæssigt korrekt eller i overensstemmelse med bygherrens eventuelle anvisninger efter § 15, foreligger der en mangel. Det samme gælder, hvis entreprenøren ikke har leveret anden aftalt ydelse i forbindelse med arbejdet.

Stk. 2. Hvis materialer ikke er som aftalt eller af sædvanlig god kvalitet, jf. §10, stk. 1, foreligger der mangler. Dette gælder dog ikke,

- 1) når entreprenøren i tilfælde af frit materialevalg godtgør, at kontraktmæssige materialer ikke findes eller ikke kan skaffes på grund af krig, indførselsforbud eller lignende, eller
- 2) når bygherren har krævet anvendelse af bestemte materialer, og entreprenøren godtgør, at muligheden for at fremskaffe disse i kontraktmæssig stand må anses for udelukket ved forhold, som entreprenøren ved aftalens indgåelse ikke burde have taget i betragtning. I tilfældene 1) og 2) skal entreprenøren snarest muligt underrette bygherren om opståede eller mulige hindringer, jf. § 15.

Stk. 3. Arbejdet skal i alle tilfælde have de egenskaber, som er tilsikret ifølge aftalen.

Stk. 4. Afleveringstidspunktet er afgørende for, om arbejdet lider af mangler, hvad enten disse på dette tidspunkt kan konstateres eller er skjulte.

Mangler påvist ved afleveringen

§31. Entreprenøren har pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises ved afleveringen.

Ad. § 31, stk. 1, uddybning:

*Entreprenøren er **ikke** berettiget til at foretage følgearbejder uden for entreprenørens eget faglige område. Sådanne følgearbejder skal udføres af de øvrige entreprenører på byggepladsen, under hvis entreprise dette arbejde henhører.*

Stk. 2. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpet.

Stk. 3. Hvis bygherren efter udløbet af fristen nævnt i stk. 2 – eller efter at have modtaget entreprenørens meddelelse om, at afhjælpning har fundet sted – mener, at manglerne ikke er afhjulpet, skal bygherren inden 10 arbejdsdage skriftligt meddele entreprenøren, hvilke mangler der stadig påberåbes.

Stk. 4. Afhjælper entreprenøren herefter ikke straks de påviste mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i entreprisesummen, jf. § 34.

Mangler påvist efter afleveringen

§32. Entreprenøren har i 5 år efter afleveringen pligt og ret til at afhjælpe mangler, der påvises efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 3.

Stk. 2. Bygherren kan kun påberåbe sig sådanne mangler, hvis entreprenøren har fået skriftlig meddelelse herom inden rimelig tid efter, at manglerne er eller burde være opdaget. Dette gælder dog ikke, hvis entreprenøren har gjort sig skyldig i groft uforsvarligt forhold.

Stk. 3. Bygherren skal skriftligt fastsætte en frist til afhjælpning af påviste mangler. Fristens længde fastsættes under hensyntagen til manglernes art og omfang samt forholdene i øvrigt. Entreprenøren skal give bygherren skriftlig meddelelse, når manglerne er afhjulpet. Afhjælpning af en mangel kan udskydes til foretagelse sammen med afhjælpning af eventuelle mangler, konstateret ved 1-års eftersynet, forudsat at manglen ikke forværres derved, og at udskydelsen ikke medfører ulempe for bygherren.

Stk. 4. Foretager entreprenøren ikke inden udløbet af fristen nævnt i stk. 3 afhjælpning af de påberåbte mangler, har bygherren ret til at lade dem udbedre for entreprenørens regning eller kræve afslag i entreprisesummen, jf. § 34.

Stk. 5. Bygherren kan lade mangler udbedre for entreprenørens regning, når afhjælpning er uopsættelig, og entreprenøren ikke er i stand til umiddelbart at foretage afhjælpning. Det samme gælder, når bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke foretager afhjælpning på rette måde eller uden uforholdsmæssigt ophold.

Bortfald af entreprenørens afhjælpningspligt m.v.

§33. Entreprenørens afhjælpningspligt og bygherrens adgang til at foretage udbedring for entreprenørens regning, jf. § 31 og 32, bortfalder, hvis afhjælpning er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter. Ved bedømmelsen heraf skal der tages hensyn til bygherrens interesse i, at aftalen opfyldes. Bygherren bevarer dog i alle tilfælde retten til afslag, jf. § 34.

Bygherrens ret til afslag i entreprisesummen

§34. Afhjælper entreprenøren ikke mangler som anført i § 31, stk. 4, og § 32, stk. 4, kan bygherren – i stedet for at lade manglerne udbedre for entreprenørens regning – kræve et afslag i entreprisesummen. Bygherren har endvidere ret til afslag i entreprisesummen, hvis afhjælpning er umulig, samt i tilfældene nævnt i § 33.

Stk. 2. Afslaget beregnes som udgangspunkt som det beløb, det ville have kostet at afhjælpe manglerne.

Stk. 3. Hvis afhjælpning af mangler er umulig eller er forbundet med uforholdsmæssigt store udgifter, fastsættes afslaget efter bygherrens valg skønsmæssigt eller på en af følgende måder:

- 1) enten som forskellen mellem den aftalte entreprisesum og den entreprisesum, der måtte antages at være blevet aftalt, hvis der var indgået aftale om arbejdet i den foreliggende stand,
- 2) eller som forskellen mellem det aftalte arbejdes værdi uden mangler og arbejdets værdi i den foreliggende stand.

Stk. 4. Om bygherrens adgang til at hæve entrepriseaftalen som følge af mangler gælder reglerne i § 40.

Entreprenørens ansvar for følgeskader

§35. Entreprenøren er erstatningsansvarlig for tab, der er en følge af mangler ved arbejdet, hvis manglerne skyldes fejl eller forsømmelse fra entreprenørens side, eller hvis manglerne angår egenskaber, som ifølge aftalen må anses for tilsikret.

Stk. 2. Entreprenøren hæfter ikke for driftstab, avancetab eller andet indirekte tab.

Mangelsansvarets ophør

§36. Ved byggearbejder og anlægsarbejder i tilslutning hertil skal bygherrens krav mod entreprenøren som følge af mangler fremsættes senest 5 år efter arbejdets aflevering. Efter dette tidspunkt kan bygherren ikke rejse krav mod entreprenøren. Bestemmelserne i lov nr. 274 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer finder ikke anvendelse i disse tilfælde.

Stk. 2. Bygherrens krav bevares dog for dele af arbejdet, for hvilke det gælder,
1) at entreprenøren har påtaget sig at indestå i længere tid,
2) at det ved afleveringen konstateres, at aftalt kvalitetssikring har svigtet væsentligt, eller
3) at der foreligger groft uforsvarligt forhold fra entreprenørens side.

Stk. 3. Ved anlægsarbejder – bortset fra dem, der er nævnt i stk. 1 – ophører mangelsansvaret efter dansk rets almindelige regler, medmindre andet er fastsat i udbudsmaterialet. Hvis mangelsansvaret herefter ophører efter dansk rets almindelige regler, skal følgende gælde:

- 1) Reglen i § 6, stk. 3, om nedskrivning af sikkerheden ændres til, at sikkerheden ophører.
- 2) Entreprenøren kan undlade at opfylde bestemmelsen i § 10, stk. 4, om leverandøransvar.
- 3) Tidsrummet for afhjælpningspligt og –ret, jf. § 32, stk. 1, ændres til 1 år.
- 4) Bestemmelsen i § 38 om 5-års eftersyn finder ikke anvendelse.

H. 1- og 5-års eftersyn

1-års eftersyn

§37. Bygherren indkalder entreprenøren til en gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest et år efter afleveringen.

5-års eftersyn

§38. Bygherren indkalder entreprenøren til en afsluttende gennemgang af arbejdet, som skal finde sted senest 30 arbejdsdage før udløbet af en periode på 5 år efter afleveringen, jf. dog § 36, stk. 3, nr. 4.

Stk. 2. Har bygherren ikke indkaldt som nævnt i stk. 1, kan entreprenøren indkalde bygherren til eftersynet. Indkaldelsen skal være skriftlig og ske med mindst 10 arbejdsdages varsel.

Fælles regler for eftersyn

§39. Indkaldelse til eftersyn ifølge § 37 og 38, stk. 1, skal være skriftlig og ske med højst 60 og mindst 15 – ved hovedentreprise dog mindst 20 – arbejdsdages varsel.

Stk. 2. I forbindelse med eftersyn udfærdiges et dokument (eftersynsprotokol), hvori anføres påberåbte mangler ved arbejdet og eventuelle andre forhold, påpeget af bygherren. I tilknytning hertil anføres entreprenørens mulige bemærkninger.

Stk. 3. Dokumentet underskrives af bygherren og entreprenøren.

Stk. 4. Hvis en part ikke er repræsenteret ved eftersynet, kan dette gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om eftersynets gennemførelse og om indholdet af eftersynsprotokollen.

I. Særligt om ophævelse

Bygherrens hæveret

§40. Bygherren kan – efter skriftligt påkrav til entreprenøren – hæve entrepriseaftalen,
1) hvis der – uden ret til tidsfristforlængelse – foreligger en væsentlig forsinkelse fra entreprenørens side med hensyn til arbejdets udførelse, og forsinkelsen medfører betydelige ulemper for bygherren, eller

2) hvis der fra entreprenørens side i øvrigt foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for bygherren, medmindre dennes interesser er tilstrækkeligt tilgodeset på anden måde, f.eks. gennem adgangen til at standse udbetalingerne eller ved stillet sikkerhed, eller

3) hvis det udførte arbejde er af en sådan kvalitet, at bygherren har grund til at antage, at entreprenøren ikke vil være i stand til at fuldføre arbejdet uden væsentlige mangler.

Entreprenørens hæveret

§41. Entreprenøren kan – efter skriftligt påkrav til bygherren – ved væsentlig forsinkelse hæve entrepriseaftalen i det tilfælde, der er nævnt i § 24, stk. 1, nr. 2, hvis bygherren ikke udfolder rimelige bestræbelser for at fremme arbejdet mest muligt.

Stk. 2. Entreprenøren kan endvidere – efter skriftligt påkrav til bygherren – hæve entrepriseaftalen, hvis der fra bygherrens side foreligger væsentlig forsinkelse med hensyn til forhold af afgørende betydning for entreprenøren. Aftalen kan dog ikke hæves, hvis entreprenørens interesser er tilstrækkeligt tilgodeset gennem adgangen til at standse arbejdet eller ved stillet sikkerhed.

Konkurs, betalingsstandsning, tvangsakkord m.v.

§42. Ved en parts konkurs kan den anden part straks hæve aftalen, i det omfang konkurslovens regler ikke er til hinder derfor.

Stk. 2. Hvis boet har ret til at indtræde i aftalen i medfør af konkurslovens regler, skal boet efter forespørgsel inden for en frist på 5 arbejdsdage give meddelelse om, hvorvidt det vil indtræde.

Stk. 3. Reglen i stk. 1 gælder tillige ved en parts betalingsstandsning, eller hvis der åbnes forhandling om tvangsakkord, eller partens økonomiske forhold i øvrigt viser sig at være således, at parten må antages at være ude af stand til at opfylde entrepriseaftalen. Hæveretten er dog betinget af, at parten ikke har stillet – eller på den anden parts opfordring ikke straks stiller – betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jf. § 6 og 7.

Stk. 4. Er en part et aktie- eller anpartsselskab, kan den anden part hæve entrepriseaftalen, hvis dette kræves opløst af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Bestemmelsen finder ikke anvendelse, hvis parten inden 10 arbejdsdage fra fremkomsten af et påkrav fra den anden part dokumenterer, at betingelserne for selskabets opløsning ikke er til stede, eller hvis parten stiller fuldstændig sikkerhed for aftalens opfyldelse.

Ad. § 40- tilføjelse:

Såfremt entreprenøren tilsidesætter ordre om fremme og videreførelse af arbejder, som er vitale for øvrige entreprenørers videre fremfærd, har bygherren ret til at lade arbejdet udføre af anden entreprenør, og udgiften i den forbindelse kan uden videre fratrækkes i den forsinkede entreprenørs entreprisesum.

Stk. 5. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

En parts død

§43. Dør en part, og boet behandles som gældsfragåelsesbo, finder bestemmelserne i § 42, stk. 1 og 2, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Ved anden bobehandlingsmåde end nævnt i stk. 1 er dødsboet og arvingerne berettiget til at indtræde i entrepriseaftalen, jf. dog stk. 3. Det samme gælder partens ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo. Indtrædelsesretten er betinget af, at der enten er eller bliver stillet betryggende sikkerhed for aftalens opfyldelse, jf. § 6 og 7.

Stk. 3. Ved entreprenørens død er indtrædelsesretten tillige betinget af, at der udpeges en leder af arbejdet, som bygherren ikke kan fremsætte berettigede indvendinger imod. Er arbejdet af en sådan særlig karakter, at det som følge af entreprenørens død ikke kan forventes behørigt færdiggjort, kan indtræden ikke finde sted.

Stk. 4. Ved ophævelse gælder reglerne i § 44.

Fælles regler om ophævelse

§44. Ophævelse skal ske skriftligt.

Stk. 2. Samtidig med ophævelsen skal den part, der hæver aftalen, sørge for, at der skriftligt indkaldes til en registreringsforretning (stadeforretning), der skal afholdes hurtigst muligt. Medmindre andet aftales, afholdes registreringsforretning dog tidligst 1 arbejdsdag efter indkaldelsesskrivelsens fremkomst.

Stk. 3. Ved registreringsforretningen skal der udfærdiges et dokument (registreringsprotokol), der beskriver omfang og kvalitet af det udførte arbejde. Dokumentet underskrives af parterne, medmindre registreringen foretages af en syn- og skønsmand udmeldt af Voldgiftsnævnet, jf. § 45.

Stk. 4. Hvis en part efter at være indvarslet ikke er repræsenteret ved registreringsforretningen, kan denne gennemføres uden den pågældende parts medvirken. Den mødte part skal snarest muligt give den anden part skriftlig underretning om registreringens gennemførelse og om registreringsprotokollens indhold.

Stk. 5. Ved ophævelse fra bygherrens side er bygherren eller den, der færdiggør arbejdet på bygherrens vegne, berettiget til at benytte entreprenørens materialer og materiel, som befinder sig på pladsen, hvis fjernelse forinden arbejdets færdiggørelse vil påføre bygherren tab. Der ydes sædvanligt vederlag for anvendelsen.

Stk. 6. Ved ophævelse fra den ene parts side er den anden part ansvarlig for det lidte tab efter dansk rets almindelige regler.

J. Tvister

Syn og skøn

§45. Hvis der i tilfælde af uoverensstemmelser mellem parterne eller for at sikre bevisets stilling ønskes udmeldt syn og skøn, fremsættes begæring herom til Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed, København.

Stk. 2. Begæringen skal ved fremsættelsen være ledsaget af

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) en skriftlig fremstilling, hvori gives en kort redegørelse for sagen, og som indeholder de spørgsmål, hvorom skønsmandens erklæring ønskes (skønsetemaet),
- 3) de dokumenter, der er af betydning for sagen,
- 4) eventuel angivelse af de ønskede tekniske kvalifikationer hos skønsmanden og
- 5) angivelse af, om forretningen mod betaling af et særligt gebyr ønskes fremmet som hastesag.

Stk. 3. Der udmeldes i almindelighed én skønsmand. Hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil, kan der udmeldes to eller under ganske særlige omstændigheder flere skøns mænd. Der skal ved afgørelsen heraf tages hensyn til parternes ønske.

Stk. 4. Nyt syn og skøn ved anden skønsmand kan kun finde sted, hvis Voldgiftsnævnet finder, at der er anledning dertil. Hvis begæring om voldgiftsbehandling af tvisten er indgivet, jf. § 47, tager Voldgiftsretten stilling til fremsatte begæringer om supplerende syn og skøn eller nyt syn og skøn ved samme eller anden skønsmand.

Stk. 5. Den eller de, der har fremsat begæring om skønsforretningen, hæfter for udgifterne herved, herunder skønsmandens honorar, der fastsættes af Voldgiftsnævnet. Hvis tvisten eller en del deraf indbringes for Voldgiftsretten, tages udgiften og dens nødvendighed i betragtning ved fastsættelsen af sagsomkostninger. Voldgiftsretten fastsætter i så fald skønsmandens honorar.

Stk. 6. Når nærværende almindelige betingelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gælder bestemmelserne i stk. 1-5 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.

Stk. 7. For syn og skøn gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Sagkyndig beslutning om stillet sikkerhed m.v.

§46. På en parts begæring kan Voldgiftsnævnet udpege en sagkyndig til at træffe beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, jf. § 6, stk. 6, og § 7, stk. 3, og om rettigheden af at holde betalinger tilbage eller foretage modregning i tilfælde af parternes uenighed som nævnt i § 22, stk. 14.

Stk. 2. Voldgiftsnævnet kan efter sagens karakter bestemme, at beslutningen skal træffes af flere sagkyndige.

Stk. 3. Begæringen skal indeholde de oplysninger m.v., som fremgår af § 45, stk. 2. Kopi af begæringen fremsendes samtidig til den anden part i entrepriseaftalen.

Stk. 4. Voldgiftsnævnet fastsætter en kort frist for modparten til at afgive et indlæg. Den sagkyndige kan – hvor der er særlig anledning dertil – give parterne adgang til at fremkomme med yderligere et indlæg inden udløbet af en kort frist, som den sagkyndige fastsætter. Efter udløbet af fristen træffer den sagkyndige snarest muligt og inden 15 arbejdsdage beslutning om, i hvilket omfang udbetalingskravet skønnes begrundet, og hvem der skal betale udgifterne, herunder den sagkyndiges honorar. Voldgiftsnævnet fastsætter størrelsen af honoraret.

Stk. 5. Det kan i særlige tilfælde bestemmes, at udbetaling til private bygherrer og til entreprenører betinges af sikkerhedsstillelse. Den sagkyndige træffer i så fald bestemmelse om sikkerhedens art og omfang og om betingelserne for dens udbetaling eller ophør. Ved begæring om udbetaling af bygherrens sikkerhedsstillelse kan den sagkyndige i særlige tilfælde endvidere henvise entreprenøren til at anlægge voldgiftssag efter § 47.

Stk. 6. Under ganske særlige omstændigheder kan Voldgiftsnævnet forlænge fristerne i stk. 4 med indtil 10 arbejdsdage.

Stk. 7. Beløb, der omfattes af beslutning om udbetaling af stillet sikkerhed, skal udbetales senest 3 arbejdsdage efter, at parterne og garanten har fået skriftlig meddelelse om beslutningen.

Stk. 8. For behandling af sager om sagkyndig beslutning gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed.

Voldgift

§47. Tvister mellem parterne afgøres af Voldgiftsretten for bygge- og anlægsvirksomhed, København, hvis afgørelser er endelige.

Stk. 2. Sag for Voldgiftsretten anlægges ved indlevering af klageskrift, der stiles til Voldgiftsnævnet.

Stk. 3. Klageskriftet skal indeholde:

- 1) oplysning om, hvilke parter sagen vedrører samt disse parters adresse og telefonnummer,
- 2) klagerens påstand samt en kort fremstilling af de kendsgerninger, hvorpå påstanden støttes, og
- 3) angivelse af de dokumenter og andre beviser, som klageren agter at påberåbe sig. Dokumenterne skal være vedlagt.

Stk. 4. Voldgiftsretten består – jf. dog stk. 5 og 6 – dels af 1 medlem af Voldgiftsrettens præsidium, udpeget af præsidiets formand, dels af 2 sagkyndige, som efter sagens beskaffenhed udpeges af Voldgiftsnævnet for hvert enkelt tilfælde. Præsidiets formand kan bestemme, at en af suppleanterne i dette skal fungere som Voldgiftsrettens formand.

Stk. 5. Hvis en part begærer det, suppleres retten med yderligere 2 medlemmer af præsidiet eller dets suppleanter. De dermed forbundne merudgifter fordeles i forbindelse med Voldgiftsrettens afgørelse af spørgsmålet om sagsomkostninger. Det kan da bestemmes, at de udgifter, der er en følge af rettens supplerings, skal udredes af den part, der har rejst krav herom, når retten skønner, at det ikke var tilstrækkeligt begrundet at fremsætte kravet.

Stk. 6. Er parterne enige derom, kan Voldgiftsretten bestå alene af 1 medlem.

Stk. 7. For Voldgiftsrettens behandling af sagerne gælder de regler, som er fastsat af Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed. I øvrigt gælder lov om voldgift.

Stk. 8. Når nærværende almindelige betingelser gælder i forholdet mellem bygherren og flere parter (entreprenører, leverandører), gælder bestemmelserne i stk. 1-7 også i det indbyrdes forhold mellem de pågældende parter.

Fælles grundlag for Guldborgsund og Lolland Kommuner om uddannelse af praktikanter og vilkår i forbindelse med udbud af drifts- og anlægsopgaver

Uddannelsesformål:

Baggrunden for vilkår om uddannelse er, at der for tiden er ca. 8.500 unge i Danmark, der mangler en praktikplads. Når praktikpladsmanglen inden for en overskuelig årrække forhåbentlig er løst, bortfalder vilkårene.

Ordningen evalueres en gang årligt med deltagelse af repræsentanter for Lolland og Guldborgsund kommuner, fra Dansk Byggeri L-F og Fra LO L-F.

- a) Uddannelsesbestemmelser kan indføres i kontrakter for alle typer af længerevarende drifts- og anlægsopgaver, som Lolland og Guldborgsund Kommuner udbyder.
- b) Krav om brug af et vist antal personer i praktik vil kun blive stillet ved større opgaver. Det vil sige opgaver, som løber over mindst ½ år.
- c) Leverandøren skal tilstræbe, at 15 % af de stillinger, dog minimum 10 %, der anvendes til opfyldelse af kontrakten, besættes med personer i praktikstillinger.
- d) Ved personer i praktikstillinger forstås personer, der påbegynder eller er påbegyndt en erhvervsuddannelse og i den forbindelse skal gennemføre en del af uddannelsen som praktik i en virksomhed.
- e) Leverandøren kan opfylde sin forpligtelse til at beskæftige minimum 10 % praktikant(er) ved at overføre en (eller flere) praktikant(er), som ved kontraktens indgåelse er ansat hos leverandøren til det arbejde, som kontrakten omhandler.
- f) Hvis leverandøren ikke kan godkendes som praktikvirksomhed på grund af forhold, der ikke kan afhjælpes uden væsentlig ulempe for leverandøren, kan leverandøren efter samtykke fra kommunen opfylde kravet ved at besætte det fastsatte antal stillinger efter pkt. c) med ledige, der skal i virksomhedspraktik som led i en afklaring eller opkvalificering.
- g) Hvis leverandøren ikke umiddelbart kan finde personer, der ønsker praktikstillinger inden for pågældende fagområde, skal firmaet rette henvendelse til kommunen, der så vil være behjælpelig med at finde egnede personer.
- h) Såfremt leverandøren ikke ansætter en af kommunen foreslået person, skal leverandøren give meddelelse om dette til kommunen. Denne oplysning skal indeholde en begrundelse.
- i) Hvis Kommunen ikke kan foreslå personer i praktikstillinger, er leverandøren berettiget til at besætte stillingen/stillingerne på normale vilkår.
- j) Leverandøren skal på kommunens anmodning dokumentere, at kravet om ansættelse af personer i praktikstillinger er opfyldt.
- k) Hvis leverandøren ikke har ansat det aftalte antal personer i praktikstillinger, kan kommunen enten vælge at hæve kontrakten efter de bestemmelser kontrakten fastlægger, eller kræve en bod på op til 10 % af kontraktværdien. Kommunen er berettiget til at modregne boden i den førstkommande betaling til leverandøren, efter boden er forfaldet til betaling.

Arbejdsvilkår

I overensstemmelse med ILO-konventionen nr. 94 om arbejdsvilkår i offentlige kontrakter skal leverandøren sikre, at de ansatte, som leverandøren og leverandørens underleverandører beskæftiger med henblik på kontraktens opfyldelse, har løn- og ansættelsesforhold, der ikke er mindre gunstige end de løn- og ansættelsesforhold, som i henhold til kollektiv overenskomst, lovgivning eller administrative forskrifter gælder for arbejdet af samme art inden for vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

Kommunen kan til enhver tid udbede sig dokumentation for, at løn- og arbejdsvilkår for leverandøren lever op til ovennævnte krav. Leverandøren skal efter påkrav fremskaffe relevant dokumentation for såvel egen som eventuelle underleverandørers arbejdstageres løn- og ansættelsesforhold. Relevant dokumentation kan for eksempel være lønsedler, lønregnskab, ansættelseskontrakt eller ansættelsesbevis. Dokumentation skal være kommunen i hænde senest 7 arbejdsdage efter påkravet er modtaget.

Overholder leverandøren ikke de ovennævnte krav, kan kommunen enten vælge at ophæve kontrakten efter de bestemmelser kontrakten fastlægger, eller kræve en bod på op til 10 % af kontraktværdien. Kommunen er berettiget til at modregne boden i den førstkommande udbetaling til leverandøren, efter boden er forfaldet til betaling.